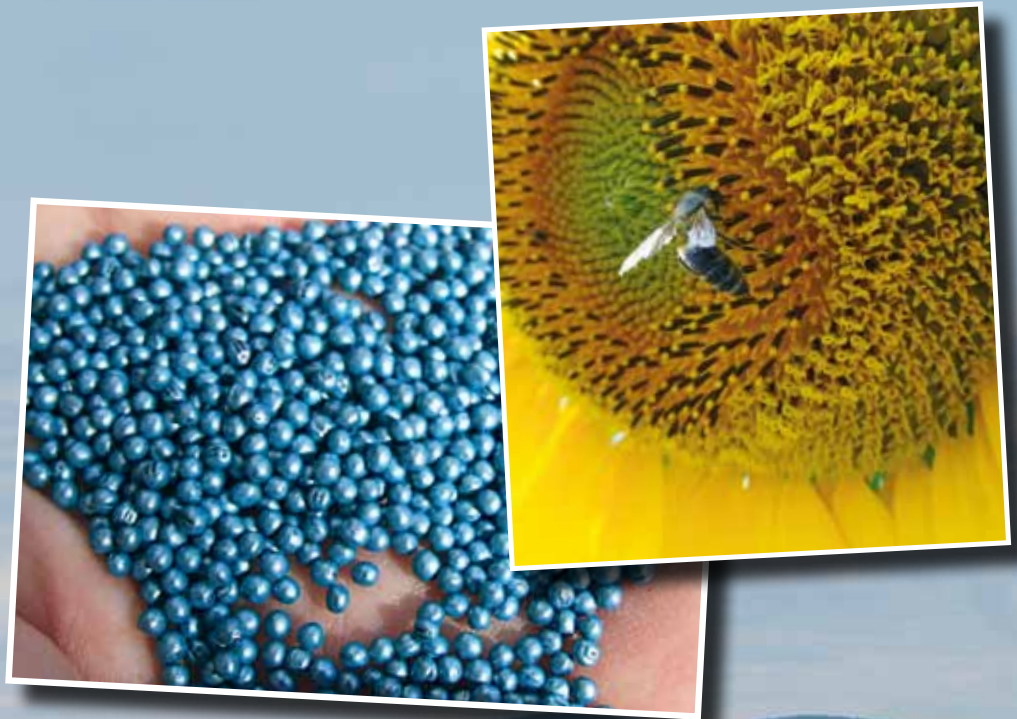

Vetőmag

XX. évfolyam, 2013. 3. szám

A Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és TermékTanács folyóirata

A tartalomból

- Új szabályozás
a genetikai forrásokhoz
való hozzáférésről 3
- Kollokvium a nyugat-afrikai
vetőmagpiaci helyzetről 4
- Összefoglaló a szemesen
betakarított hibridkukorica
vetőmagról (II.) 7
- 70 éve a zöldség-
termesztés szolgálatában 10
- A Monsanto számára
a termelő sikere fontos 14

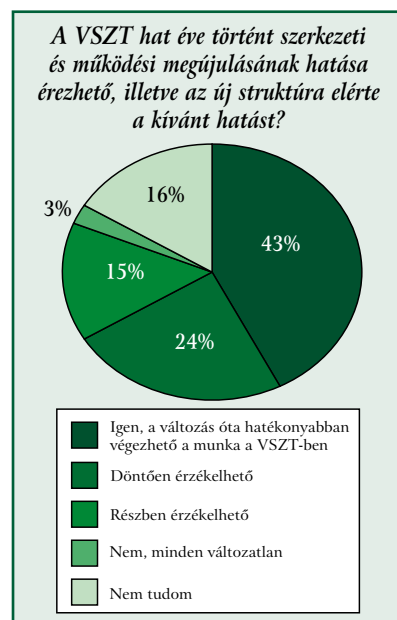
A szövetség munkájának értékelése

Idén április-május hónapban megújult a VSZT vezetése, így a következő öt éves időszakra megválasztották az egyes bizottságok tagjait, vezetőit, és magát az elnököt. A tavaszi tisztújítás alkalmat teremtett az elmúlt ciklus áttekintésére, a munka értékelésére. Ez idő alatt sok minden történt, sok dolog változott, de a legfontosabb kérdés, hogy vajon jó irányba halad-e a szövetség. Az egyes bizottságok, munkacsoportok vagy a titkárság munkájával kapcsolatban rendszeresen kapunk visszajelzést, de fontos a teljes tagság véleményének ismerete, ezért elégedettségi felmérést végeztünk. A felmérésnek az eltelt időszak értékelése mellett fontos célja volt, hogy az újonnan megalakuló testületek a tagság véleményének figyelembe vételével alakíthassák ki munkatervüket, határozhassák meg feladataikat.

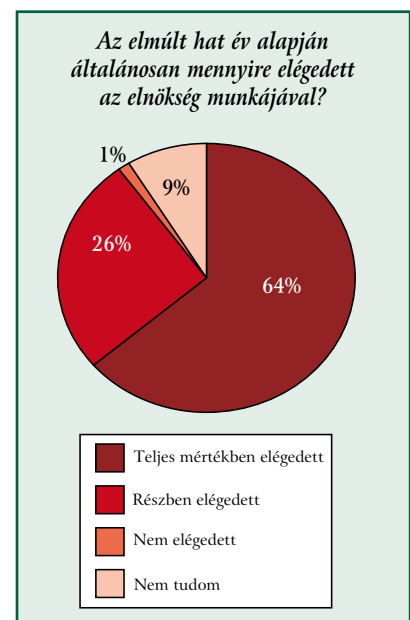
Sajnos továbbra sem könnyű mozgósítani a tagságot, összesen 80-an küldték vissza a kitöltött kérdőívet a titkárságra, és közöttük is nagy arányban voltak azok, akik egyébként is aktívan részt vesznek a VSZT munkájában. Tehát továbbra is fontos feladat azon tagok érdeklődésének felkeltése és aktivizálása, akik jelenleg kevésbé vesznek részt a szövetség munkájában. Azonban a piaci méretet tekintve a válaszadók főként a meghatározó szereplők közül kerültek ki, így kb. a vetőmagpiac 70-80%-át képviselő cégek kifejtették véleményüket.

A felmérés eredményéről általánosságban azt lehet mondani, hogy a tagság megfelelően találta az elvégzett munkát, de az a VSZT esetében is igaz, hogy 100%-os elégedettséget nem lehet elérni, főként ekkora taglétszám mellett természetes, hogy akadnak olyan tagok, akik valamilyen oknál fogva nincsenek megelégedve a VSZT szolgáltatásaival, nem élnek a tagság nyújtotta előnyökkel, ill. lehetőségekkel. Bizonyos témákban a válaszokból szépen kirajzolódott, hogy az eddigi munka megfelelő volt, és milyen irányban lehetne, ill. kellene tovább fejlődni.

A kérdőív három fő témát ölelt fel, elsőként az Elnökség és a bizottságok munkájával kapcsolatban, majd a teljes tagságot érintő, kiemelt ügyek kezelésére vonatkozóan, végül pedig a titkárság munkájáról tettünk fel kérdéseket. Az Elnökség, a Kalászos, a Kukorica, illetve Ipari Növények, a Takarmánynövények, valamint a Zöldségnövények Vetőmag Szekció Bizottságok munkájával nagy százalékban elégedettek voltak a válaszadók. A jövőre nézve többek szerint szükséges a termékpályák

közötti nagyobb mértékű együttműködés, valamint a fehérjenövények, illetve szója nagyobb arányú termesztésének és a vetőmaghasználatnak a promóválása. A Bio, illetve a Nagymagvú Hüvelyes Növények Vetőmag Szekció Bizottságokra vonatkozóan a válaszokból is kitűnt, hogy nem szükséges külön szekciókat fenntartani ezen növényfajok vetőmagvainak, a továbbiakban a bio vetőmagok témáját a szövetség növényfajspecifikusan kezeli, a hüvelyesek és a kalászosok vetőmagjaival pedig egy szekció foglalkozik. A kiemelt ügyek közül a 2011. évi GMO üggyel kapcsolatosan a visszajelzések alapján a szövetség naprakészen tájékoztatta a tagságot a fejleményekről, és a szektor érdekeit képviselte mind a médiával, mind pedig a döntéshozók-

kal szemben. A válaszadók közül a hamis vetőmag kampányra vonatkozó kérdéseknél kiemelkedően sokan fogalmazták meg véleményüket, további javasolataikat. Összességében az eddig folytatott kampány informatív és hatékony volt, de mindenképpen bővíteni kell az alkalmazott kommunikációs eszközök körét annak érdekében, hogy a megfogalmazott üzenet a legkisebb termelőkhöz is eljusson. A titkárság munkájának, a tagság számára nyújtott szolgáltatásoknak a színvonala az elmúlt ciklusban javult. Köszönjük azon tagjaink segítségét, akik megfogalmazták véleményüket és visszküldték számunkra a kérdőívet. A felmérés eredményének teljes kiértékelése megtalálható a VSZT honlapján (www.vsz.hu), a jelszóval védett felületen.

Új szabályozás a genetikai forrásokhoz való hozzáférésről

Biológiai Sokféleség Egyezmény, Nagoya Jegyzőkönyv, Európai Unió

A riói Föld Csúcson 1992-ben elfogadott és 1993 végén hatályba lépett Biológiai Sokféleség Egyezmény jelentős változást hozott a genetikai forrásokhoz való hozzáférés terén, hiszen a korábbi felfogással ellentétben – miszerint a genetikai források az emberiség közös örökségét képezik – az egyes államok szuverenitása alá helyezte azokat. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a genetikai forrásokhoz való hozzáférés nem szabadon történik, hanem az adott állam nemzeti jogszabályai szerint alakul. A genetikai forrásokhoz való hozzáférés és a használatukból származó előnyök megosztásának részletes szabályait fekteti le a 2010-ben elfogadott Nagoya Jegyzőkönyv. A Jegyzőkönyv értelmében az azt aláíró országok kötelesek biztosítani, hogy a területükön csak olyan genetikai források kerüljenek felhasználásra, amelyekhez a hozzáférés a származási ország szabályainak betartása mellett történt, illetve amelyekre nézve az előnyök igazságos és méltányos megosztásának elve érvényesült.

A Jegyzőkönyv hatályba lépéséhez 50 ország ratifikációja szükséges, ami előreláthatólag 2014 közepére várható. Ennek feltétele azonban, hogy az érintett országok átültessék a Jegyzőkönyv

által támasztott kötelezettségeket saját nemzeti jogrendszerükbe.

Hangsúlyozva a biológiai sokféleség megőrzése és fenntartható felhasználása iránti elkötelezettségét, az Európai Unió az elsők között kívánja a Nagoya Jegyzőkönyvet ratifikálni és annak szabályait az uniós jogba átültetni. Ennek megfelelően 2012 októberében az Európai Bizottság el is fogadta vonatkozó jogszabálytervezetet. *(A tervezet magyar nyelvű változata a www.vszk.hu honlapon elérhető.)* A tervezetet jelenleg az Európai Parlament és a tagállamok tárgyalják, annak elfogadása 2014 júliusára várható.

Az uniós jogszabálytervezet főbb elemei

Az uniós tervezet célja annak biztosítása, hogy az Unió tagállamaiban csak olyan genetikai források kerüljenek felhasználásra, illetve csak olyan genetikai forrásokon alapuló termékek kerüljenek forgalomba, amelyek tekintetében a hozzáférés, valamint az előnyök megosztása a származási ország jogszabályainak megfelelően történt. A tervezet alapján tehát a genetikai források felhasználói kötelesek kellő gondossággal eljárva meggyőződni minden egyes felhasználásra kerülő genetikai forrás tekintetében arról, hogy a hozzáférés megfelel a hozzáférésre és az előnymegosztásra irányadó nemzeti szabályozásnak. A kellő

gondosság a gyakorlatban azt jelenti, hogy a felhasználónak be kell szereznie minden információt a genetikai forrásra és annak felhasználására vonatkozó engedélyekről és az előnymegosztásra vonatkozó megállapodásokról, ezt az információt meg kell őriznie, illetve tovább kell adnia a genetikai forrás minden további felhasználójának. Amennyiben a felhasználónak kétségei merülnek fel a hozzáférés jogszerűségét illetően, ezt orvosolnia kell, vagy a felhasználást fel kell függesztenie.

A jogszabálytervezet szerint a felhasználók a genetikai források felhasználásával létrehozott termékek engedélyeztetésekor, vagy ilyen eljárás hiányában annak forgalomba hozatalakor nyilatkoznak arról, hogy a genetikai források jogszerű felhasználása tekintetében kellő gondossággal jártak el. Mindezt a tagállami hatóságok rendszeresen ellenőrzik is majd, amely ellenőrzések komoly szankciókat vonhatnak maguk után esetleges hiányosságok vagy jogszabálysértések esetén.

Az új kötelezettségek teljesítésének megkönnyítése érdekében a tervezet bevezeti a „megbízható uniós gyűjtemények” és a „bevált megoldások (best practices)” intézményét. Ha a felhasználó egy olyan gyűjteménytől vesz igénybe valamely genetikai forrást, amely szerepel a megbízható uniós gyűjtemények listáján, a genetikai forráshoz való hozzáférés jogszerűségére vonatkozó információk tekintetében fennálló kellő gondosságra vonatkozó kötelezettsége teljesítettnek tekintendő. Hasonlóan így van ez, ha a felhasználó a genetikai forrást az adott ágazatban bevált megoldásként elfogadott gyakorlat szerint kezeli.

Mit jelent majd az új szabályozás az európai nemesítők számára?

Egy újabb kötelezettséget. A probléma azonban az, hogy ez az új kötelezettség akár jelentősen is megváltoztathatja a növénynemesítés ma megszokott mene-

▶ tét. A gyakorlatban a növénygenetikai forrásokhoz való hozzáférés mindig szabad és akadálymentes volt. Ezt tükrözi a növényfajta-oltalmi rendszer sajátos eleme, az ún. nemesítői kiváltság is, melynek értelmében az oltalom alá eső fajták nemesítési célú felhasználása sem függ az oltalmas engedélyétől. Az uniós tervezet által javasolt új kötelezettség értelmében azonban nem csupán a gyűjteményekből kapott, vagy a szabadban gyűjtött fajták, hanem a piacon elérhető, a versenytársak által nemesített és forgalmazott fajták esetében is kötelező lesz az azokat felhasználó nemesítő számára megbizonyosodni arról, hogy az adott fajtában jelen lévő genetikai forrásokhoz való hozzáférés a származási ország szabályainak megfelelően történt-e. Ez az eljárás önmagában elmentés a növénynemesítésben évszázadok óta fennálló gyakorlattal, és technikailag kivitelezhetetlen a nemesítési programokban felhasznált számtalan genetikai forrásra való tekintettel. Amennyiben a jövőben ez a kötelezettség terhel minden nemesítőt, az várhatóan vagy a nemesítők számának csökkenésével, vagy a felhasználásra kerülő növénygenetikai források számának csökkenésével, és ennek következtében a fogvasztók számára elérhető kínálat szűkülésével jár majd. Az ágazat számára tehát a legnagyobb kihívás jelenleg ezen kötelezettség olyan irányú átforgalmazása, ami a nemesítői ágazat számára is ésszerű kereteket biztosít.

Fontos megjegyezni, hogy a növénygenetikai forrásokhoz való hozzáférés tekintetében létezik egy másik nemzetközi szerződés, a FAO égisze alatt létrejött egyezmény¹, amely egy egyszerűsített modell szerződés² alkalmazásával oldja meg az egyezmény hatálya alá tartozó genetikai forrásokhoz való hozzáférés kérdését. Ez a rendszer figyelembe veszi, és nem akadályozza a nemesítés folyamatának megszokott rendszerét. Míndazon fajták tekintetében, amelyek a FAO szerződés hatálya alá esnek, a Nagoya Jegyzőkönyv szabályai nem alkalmazandók, azonban ez csak a növénygenetikai források egy részét jelenti, összesen 64 fajt³. A fennmaradó rész tekintetében, ideértve például szinte minden zöldség fajtát, a fent ismertetett szabályok érvényesülnek majd.

Dr. Csörgő Szonja

¹ <http://www.planttreaty.org/content/texts-treaty-official-versions>

² <ftp://ftp.fao.org/ag/agp/planttreaty/agreements/smta/SMTAe.pdf>

³ <http://www.planttreaty.org/content/crops-and-forages-annex-1>

Kollokvium a nyugat-afrikai vetőmagpiaci helyzetről

A nyugat-afrikai vetőmagszektor helyzetéről tartott szakmai konferencia egyik legnagyobb tanulsága, hogy a térség élelmiszeletbiztonsági és ezzel összefüggő stabilitási problémáinak megoldásában a mezőgazdaság termelékenységének javítása kulcsfontosságú. Ebben megkerülhetetlen szerepe van a termelők nemesített és fémzárolt vetőmaggal való ellátásának – jelenleg és átlagosan csupán az igények egyötödét lehet biztosítani. A helyzet egyben hatalmas üzleti lehetőséget is jelent a komoly vetőmag-termelési potenciállal bíró országok számára – ezt kiválóan érzékelteti az, hogy az afrikai vetőmagpiac iránt a francia vetőmagos szakma is kiemelt érdeklődést mutat.

A külföldi vetőmag-forgalmazók térnyerése akkor lehet igazán eredményes, ha afrikai bázist kiépítve, a helyi termelők és cégek bevonásával végzik a nemesítést, a vetőmag termelését és forgalmazását. Azt viszont mindenképpen szem előtt kell tartani, hogy érdemben csak a helyi agro-ökológiai feltételekhez messzemenően alkalmazkodni képes fajtákkal lehet valóban jó pozíciókat elérni, ami elengedhetlenné teszi a lokális kutatás-fejlesztési és alkalmazott kutatási-agrotechnikai struktúrákkal való együttműködést.

Francia szakmai körökben rendszeresen visszatérő téma a fejlődő országok mezőgazdasága, élelmiszeletbiztonsága, ezen belül sok esetben fókuszálva Afrikára vagy az afrikai kontinens egy térségére. A FARM (Alapítvány a mezőgazdasági és vidéki életért – Fondation pour l'agriculture et la ruralité dans le monde) által szervezett konferencia témája az volt, hogyan képes a vetőmagágazat megfelelni Nyugat-Afrika élelmiszeletbiztonsági kihívásainak.

Annak érdekében, hogy a térség szinte exponenciálisan növekvő élelmiszerigényét környezeti és szociális téren egyaránt fenntartható módon lehessen kielégíteni, nem csak a helyi

mezőgazdasági termelés volumenét, de termelékenységét is növelni kell. Ebben a minőségi vetőmagok használatának megkülönböztetett szerepe van, ám ahhoz, hogy ezt meg is lehessen valósítani, elő kell mozdítani azon helyi vetőmag termékpályák kialakulását, amik képesek eredményesen ellátni az első-sorban kis gazdaságok részéről jelentkező vetőmag-igényeket.

Több dolog hátráltatja az afrikai országok mezőgazdaságának fejlesztését és az élelmiszeletbiztonsági célok elérését:

- más földrészekkel ellentétben az afrikai országok között elvétve található ISTA-tagország (*Nemzetközi Vetőmagvizsgálók Szövetsége*),

- a kontinens országai gyakorlatilag nem tagjai az ISF-nek (*Nemzetközi Vetőmag Szövetség*),

- csak elvétve részesei az UPOV, azaz az új növényfajták oltalmára létesült Nemzetközi Egyezménynek,

- nem tagjai az OECD vetőmag rendszereknek,

- ugyanakkor ezen a kontinensen a legnagyobb az éhezők aránya.

A szubzaharai Afrika országai között van a legkisebb arányú vetőmag-forgalom, és a nemesítés szinte alig ismert fogalom.

A nyugat-afrikai mezőgazdasági és élelmezési helyzet aktuális állapota

A nyugat-afrikai országok esetében a legfontosabb kihívásokat a következők jelentik:

- a demográfiai folyamatok,
- a termelés-növelést hátráltató birtokszerkezet,
- az élelmezésbiztonság megoldatlansága,
- a termelékenység növekedését gátló problémák.

A tényezők egymással is összefüggnek, sok esetben egymást negatív irányban befolyásolják. A folyamatosan növekvő népesség és az urbanizáció miatt megállíthatatlanul csökken az egy főre jutó mezőgazdasági terület nagysága, ami változatlan termelési színvonal mellett egyet jelent a növekvő élelmezésbiztonsági kihívásokkal. A termelékenység növelésében megkerülhetetlen szerepe van a kutatás-fejlesztésnek, aminek ki kell terjednie a következőkre:

- milyen kultúrákat kell/lehet érdemben termesztetni,
- milyen termelési rendszereket kell használni,
- milyen termelési eszközökkel lehet a hatékonyságot legjobban növelni.

Abból a szempontból szerencsés a helyzet, hogy az élelmiszerellátás genetikai háttere még viszonylag széles, a térségben legalább kéttucat növényfajt termesztünk ezzel a céllal, és az alap élelmiszerigény háromnegyedének kielégítésében is legkevesebb 10–15, egy-

mással közel azonos arányban termesztett fajt találunk. Ez a genetikai sokféleség egy, a különböző biotikus és abiotikus stressz-hatásokkal szembeni ellenállást tesz lehetővé, ám a termelékenység növelése ennek ellenére kulcsfontosságú.

A vetőmaghelyzet nagymértékben függ attól, hogy nemzetközi piacokra vagy a helyi igények kielégítésére szánt kultúráról van-e szó. Nemzetközi piacokra szánt termék a gyapot, ahol nagy potenciállal bír, nemesített fajtákat használnak, míg a legtöbb élelmiszer-növény esetében a szűk, helyi ökológiai adottságokhoz legjobban adaptálódott fajtákkal dolgoznak a termelők. A kontinensen tapasztalható hihetetlen természetföldrajzi változatosság az, ami akadálya a nagyobb léptékű vetőmag-cserének, mivel az ökológiai különbségek miatt nem lehet minden fajtát mindenütt termesztetni. Arra is van példa, hogy az egy táblán belüli különbségek miatt a gazdák több fajtát is használnak az adott területen.

A tradicionális vetőmag-előállítás jellegzetessége, hogy a termelő maga végzi pozitív egyedszelekcióval a vetőmag-termelést, a vetőmag cseréjére elsősorban falun, kisebb közösségeken belül kerül sor, a vetőmagnak valós piaci ára nincs. A kutatás-fejlesztésre és nemesítésre alapozott vetőmag-szektor érdemi működésének egyelőre több akadálya is van, ezek között az egyik legfontosabb, hogy a termelők az egyszerű megvásárolt/megszerzett vetőmagból a későbbiekben nem vásárolnak rendszeresen, hanem saját maguk által továbbszaporított tétéleket használnak, ami együtt jár a fajták leromlásá-

val. Másik probléma, hogy ugyan a nyugat-afrikai országokban megvan a klasszikus vetőmag-szektor működését szabályozó jogszabályi környezet, ám a szabályokat szinte senki nem tartja be és a szükséges szakmai fórumok, testületek sem működnek, így nagyon nehéz érvényesíteni a fajtákhoz kötődő nemesítési jogokat. Vannak jó példák is az eredményes és működő kutatás-fejlesztési programokra, intézményekre, de ezek messze nem érik el azt a kritikus tömeget, ami a helyzet érdemi javításához fontos lenne, valamint nagyon nehéz elismertetni a nemesített vetőmagban rejlő hozzáadott értéket. Az országok és egyes növénykultúrák közötti hatalmas különbségekkel együtt a nyugat-afrikai régióban jelenleg és átlagosan csupán az igények egyötödét lehet fémzárolt vetőmaggal kielégíteni. A kontinensen a kukorica esetében Benin az egyik véglet, ahol 15% állami nemesítésű és 85% „saját, termelői” fajtát termelnek, a másik véglet a Dél-Afrikai Köztársaság, ahol a vállalati nemesítésű hibridek aránya meghaladja a 90%-ot.

A vetőmag szerepe

Külön kerekasztal-beszélgetés foglalkozott azzal, milyen szerepe van Nyugat-Afrika alacsony mezőgazdasági termelékenységében a termesztett fajtáknak és a használt vetőmagnak. A legfőbb okok egyike mindenképpen a fémzárolt vetőmag használatának nagyon kis aránya, de nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a politikai és intézményi környezet gyakran alig-alig ösztönzi a termelés intenzívebbé tételét. A kiváló minőséget képviselő, fém-

Senegal élelmiszerrel való önellátásának megteremtéséhez elengedhetetlen – többek között – a rizs termelésének fölfuttatása, s ennek egyik alapja a minőségi vetőmag

➤ zárolt vetőmag arányának növelése nagyon komoly agronómiai, gazdasági és társadalmi kihívásokkal is jár, mivel számtalan egyéb feltételnek kell teljesülnie ahhoz, hogy a vetőmagokban rejlő terméspotenciált ki lehessen használni.

Az állam és a magánszféra vetőmag-vállalatainak szerepe elengedhetetlen abban, hogy olyan termelési kultúra honosodjon meg mindenütt, ami megszemenően védi a természeti erőforrásokat, elsősorban a vízkészletet és a talajt. A vetőmagvállalatok és kutatóintézetek nemesítési munkája csak akkor lehet eredményes, ha azt a helyi termelőkkel együttműködve folytatják, megértve velük a teljes nemesítési folyamat mozgatórugóit és céljait. A nemesítési munkának minden esetben a helyi fajták javításával kell kezdődnie, ezt követheti a magasabb értéket képviselő fajták és hibridek előállítása.

A vetőmag költsége a mindenkori termelési költségek legfeljebb egytizedét jelenti, így elméletileg a fémzárolt vetőmag használatának érdemi anyagi korlátai nincsenek, legalábbis nem olyan mértékben, ami igazolná azt, miért 80%-os a termelői vetőmag használatának aránya.

Kutatások

Nyugat-Afrikában a magán- és a költségvetési szféra vetőmaggal kapcsolatos kutatásokban való szerepvállalásának jellemzője, hogy elsősorban nemzeti vagy nemzetközi szintű intézmények dolgoznak, de viszonylag korlátozott számú növénykultúrát érintve. Elsősorban a multinacionális vállalatokhoz köthetően az elmúlt években elkezdett formálódni a magán vetőmagtermelő és forgalmazó szektor is. Az elsődleges kérdés ebben a helyzetben az, milyen fő irányokat kövessen a térségben a növénynemesítés, abban partnerek lehetnek-e a gazdálkodók, milyen kihívásokat vet ez fel a szellemi tulajdonjog területén.

A korábbi évtizedekben a költségvetési kutatás feladata – sőt egyes kultúrák esetében monopóliuma – volt a fajta-előállítás, a vetőmag-termelés és –forgalmazás. Ez sok esetben nem kellő hatékonysággal és ellenőrzés mellett zajlott, majd megkezdődött a humán és anyagi erőforrások „eróziója”, így a költségvetési kutatás egyre kevésbé tudott megfelelni ennek a feladatnak. Napjainkban mind nagyobb szerep jut ezen a területen a vállalati szférának, valamint a nemzetközi jelentőségű in-

tézményeknek és szervezeteknek, akik a helyi állami intézményekkel, magánvállalatokkal és magukkal a termelőkkel együttműködve indítottak jelentős nemesítési programokat. A „közös nemesítés” egy olyan együttműködési forma, ahol a kutatóhelyek a termelőkkel, vetőmag-szövetkezetekkel szoros együttműködésben állítanak elő új, főleg a korábbi helyi fajtákra alapozott, „feljavított” fajtákat. Ez kiváló eszköz lehet a helyi agro-ökológiai feltételekhez adaptált fajták nemesítésére, ezen keresztül pedig biztosítani lehet azok bizonyos szintű védettségét is. Minél nagyobb egy ilyen nemesítési program résztvevőinek száma, annál gyorsabb és látványosabb eredmények érhetőek el, miközben minden résztvevő érdekelt a közös program sikerében.

A fémzárolt vetőmagok arányának növeléséhez elengedhetetlen a fajtatalajdonosok érdekeinek védelme, amihez a jogszabályi környezet már adott, viszont az egyes szereplőket – elsősorban a termelőket és az egyes országok költségvetési intézményeit – kell „fogékonyra tenni” ezen a téren.

Afrika nagy problémája, hogy sokáig szinte egyetlen vetőmagcéget sem érdekelt a kontinens, miközben egyre kevesebb pénz volt/van arra, hogy a költségvetési kutatást finanszírozzák. Ebben a helyzetben érthetően komoly kérdéseket vet fel a szellemi tulajdon témája, hiszen ezen keresztül tudja az állam vagy a magánszféra a nemesítésre fordított pénzek megtérülését biztosítani. Egyrészt érthető a termelők azon igénye, hogy az adófizetők pénzéből fenntartott intézetekből kikerülő fajtákat szabadon használják, másrészt viszont látni kell, hogy csak a fajtahasználati díjakon keresztül lehet a későbbiekben is működtetni ezeket az intézményeket és így lehet új fajtákat előállítani.

A GMO-k egyes afrikai országokban – legnagyobb arányban Burkina Fasóban – már jelen vannak, első helyen a gyapot, de más kultúrák esetében is napirenden van ilyen fajták termesztésbe vonása. Egyes vélemények szerint, ha az afrikai mezőgazdaság egyes problémáira a hagyományos nemesítéssel nem lehet megoldást találni, akkor miért ne nyúljanak a GMO-k adta lehetőségekhez? Mások viszont lényegesen visszafogottabb álláspontot képviselnek ebben a kérdésben, szerintük az afrikai országokban egyelőre nem prioritás a GMO-k nagyobb arányú termesztésbe vonása, többek között azért sem, mert az több jogi problémát is felvet.

Miként lehet előmozdítani a helyi vetőmag-ágazat kialakulását?

A nyugat-afrikai vetőmagszektor egyelőre kevésbé strukturált, jellemző a termelők közötti informális tapasztalatcseré – ideértve magának a vetőmag-nak az átadását is – dominanciája. Nagy kihívást jelent annak lehetővé tétele, hogy a helyi vetőmag-termékpályák kialakításán keresztül a gazdálkodók növelhessék a megtermelt élelmiszer mennyiségét és azt a piacon értékesíteni is tudják.

Az afrikai vetőmagpiac fejlődéséhez elsősorban az kell, hogy legyen biztos, kellő volumenű és fizetőképes kereslet, az állam pedig segítsen abban, hogy a termelők minél jobban tudatában legyenek a fémzárolt vetőmag használatával járó előnyöknek. Azonban sok esetben komoly veszélyt jelentenek a magán vetőmagtermelők számára azok a kormányzati intézkedések, amikor ingyen – vagy szinte ingyen – bocsátanak a termelők rendelkezésére vetőmagot, sajnos nagyon sok esetben vitatható minőségűt.

Az afrikai vetőmagpiacot úgy lehetne érdemben erősíteni, ha a növényfajta-oltalommal kapcsolatos jogi szabályozást minden országban kialakítanák.

Egyelőre maguk a vetőmag-forgalmazók sem igazán érdekeltek abban, hogy annyival nagyobb forgalmat bonyolítsanak, ami már szükségessé tenné a komolyabb laboratóriumi és nemesítési infrastruktúrába történő befektetést. A helyzetet jól érzékelteti, hogy vannak olyan országok, ahol még nincs akkreditált vetőmagvizsgáló laboratórium – ami természetesen nem jelenti azt, hogy a vetőmagot mindenféle ellenőrzés nélkül állítanak elő a terepen.

A West Africa Seed Alliance volt az első olyan közös regionális program, ami azt kívánta elősegíteni, hogy a termelők minél nagyobb arányban használhassanak és használjanak fémzárolt vetőmagot, és ennek legyen meg a szakmai és gazdasági háttere. A cél az, hogy olyan kedvező politikai-jogszabályi környezetet alakítsanak ki a régióban, ami megfelelő feltételeket biztosít a vetőmagszektor megerősödéséhez.

(A cikk teljes terjedelemben a VSZT honlapján megtalálható: www.vsz.hu)

Somogyi Norbert
mezőgazdasági attasé – Párizs

Összefoglaló a szemesen betakarított hibridkukorica vetőmagról (II.)

Egy többéves kísérletsorozat ért véget, melyben azt vizsgáltuk, mit ér a hibridkukorica vetőmag, ha szemesen takarítjuk be. A négy éves kísérleti munka során 22 vetőmag-szaporító táblán, több mint 250 hektár kísérleti táblarészen kb. 50 000 anyanövényt bonitáltunk, 9000 magból végeztünk gélelektroforézis vizsgálatot, valamint 20 000 növényt vizsgáltunk a fajtakitermesztő állomáson. Csaknem 1 millió magot vizsgáltunk csíráztató kamrában csírázóképeség és életerő szempontjából.

2009-ben termelői kezdeményezésre szántóföldi kísérleteket állítottunk be és laborvizsgálatokat végeztünk a szemesen betakarított hibridkukorica vetőmag minőségi tulajdonságainak vizs-

gálataira. Ezt a betakarítási módot a vonatkozó jogszabályi háttér nem teszi lehetővé, emellett a hibridkukorica vetőmag betakarítása és feldolgozása is a csöves módra rendezkedett be. Három,

egymás utáni évben (2009–2011) vetőmag-szaporító táblákon kísérleti táblarészeket jelöltünk ki, melyek felét hagyományosan (csövesen), másik felét szemesen takarítottuk be. A csírá- ➤

1. táblázat: Összefoglaló a morzsolt és csöves betakarítású hibridkukorica vetőmag fajtatiztaságáról (M: morzsolt, Cs: csöves kezelés)

Hibrid	Izoelektromos Fókuszálás						Fajtakitermesztés	
	Önbeporzott (%)		Idegen beporzott (%)		Fajtatiztaság (%)		Fajtatiztaság (%)	
	M	Cs	M	Cs	M	Cs	M	Cs
	2009						2010	
PR39R86	1,5	0,5	2,0	3,5	96,5	96,0	90,0	95,6
PR39R20	0	0	3,5	1,0	96,5	99,0	97,9	97,7
PR39F58	0	0	1,5	3,0	98,5	97,0	94,3	96,1
PR35Y65	0	0	1,0	2,0	99,0	98,0	92,2	97,7
PR39G83	1,0	2,0	3,0	3,5	96,0	94,5	92,8	97,8
PR38H67	1,5	1,5	0,5	2,0	98,0	96,5	94,6	96,9
	2010						2011	
P9494 I.	-	-	-	-	-	-	94,4	97,2
P9494 II.	-	-	-	-	-	-	95,6	97,5
PR39A98	0,5	0	13,0	9,0	86,5	91,0	96,2	98,3
PR39F58 I.	2,5	2,5	4,0	4,5	93,5	93,0	94,2	98,1
PR39F58 II.	1,5	1,5	7,0	2,5	91,5	96,0	94,2	98,7
PR39F58 III.	2	4,5	3,5	2,5	94,5	93,0	95,6	97,5
	2011						2012	
PR36V52 F.	2	1,5	1,0	1,0	97,0	97,5	96,5	96,9
PR36V52 St.	0,5	1,5	2,0	1,0	97,5	97,5	96,4	97,0
PR37D25 F.	3,5	2,0	2,0	1,0	95,5	97,0	94,3	95,8
PR37D25 St.	0,5	0,5	2,0	1,0	97,5	98,5	96,1	98,0
PR37F73 I.	0,5	0	1,0	1,0	98,5	99,0	97,0	97,5
PR37F73 II.	2,0	1,0	0	1,0	98,0	98,0	95,8	96,8
PR37F73 III.	0,5	0	1,5	1,0	98,0	99,0	96,8	97,6
PR39R86	1,0	0,5	1,5	1,5	97,5	98,5	96,7	97,3

Hírek keletről

Az orosz termelők túlteljesítették a kukorica és a napraforgó vetésének tervét

2013-ban 25,7 millió hektárt vetettek be tavaszi gabonával (ez 1,8 millió hektárral több, mint az előző évben). 10,1 millió hektáron tavaszi búzát, 7,4 millió hektáron tavaszi árpát, 2,3 millió hektáron szemes kukoricát, 6,6 millió hektáron napraforgót, 863 ezer hektáron tavaszi repcét és 794 ezer hektáron szóját vetettek el. A napraforgó vetése az előző évi mutatókat jelentősen túlszárnyalja, sőt, még a 2011-es rekordmennyiséget is. Nagy vetésterület elsősorban a Volga-mentén jellemző, ahol a Mezőgazdasági Minisztérium előrejelzését 15%-kal meghaladta a napraforgóval vetett terület.

Azonban a tavalyi mutatókhoz képest nagy az elmaradás északnyugaton, az Ural vidékén, Szibériában és a Távol-keleti szövetségi körzetben a kedvezőtlen időjárási körülményeknek köszönhetően.

A German Seed Alliance hatalmas elitvetőmag előállító-nemesítő központot létesít az orosz lipecki területen

Az erről szóló megegyezést július 10-én a vállalat Roscsino faluban található tudományos-kutató központjában szervezett tanácskozás keretében írta alá a régió vezetője és a German Seed

A lipecki régió elhelyezkedése Oroszországban

➤ zóképességi eredményeket a 2012/4. számban tettük közzé.

Betakarítás és feldolgozás után Budapesten, a MgSzH Központ (ma NÉBIH) Gélelektroforézis Laboratóriumában Izoelektromos Fókuszálással (továbbiakban IEF) ellenőriztük, majd összehasonlítottuk a kísérletbe vont fajták genetikai tisztaságát mindkét betakarítási mód esetében. A kukorica-szemekből egyenként zein fehérjét vontunk ki, és ezeket ultravékony poliakrilamid gélen futtattuk. Minden kukorica alapanyagának és hibridnek sajátos fehérje „lenyomata” van, ezeket markerként használtuk. A hibridben meg kell találni az anyai és apai markereket. Ha hiányoznak az apai markerek, akkor önbeporzás történt, ha az apától eltérő mintázatot látunk, akkor idegen apa porzott. Az eredményt az önbeporzott és idegenbeporzott szemek száma alapján %-ban adtuk meg.

Az IEF mellett mindkét betakarítás mintáit a következő évben kitermesztettük (kisparcellás fajtaazonosító vizsgálat) Monorierdőn. A mintákat a gyakorlatnak megfelelően tételenként egy sorba vetettük – a biztonságos tőszám elérése érdekében dupla, 140 méteres sorokat – majd a növényeket virágzáskor és éréskor bonitáltuk a kukorica hibridek hivatalos fajteleírása alapján. A fajtaidegenek számát %-ban fejeztük ki.

Az 1. táblázat összefoglalja, milyen eredményeket kaptunk a fajtatisztaság területén. Az IEF eredményeit a betakarítás évében, a fajtakitermesztését a következő évben kaptuk meg. Amelyik évben egy adott hibridből több tábla is kísérletbe került, ott egy római számos kiegészítés is található. A P9494 hib-

ridnél az IEF nem alkalmazható módszer.

Az IEF vizsgálat által kimutatott fajtatisztasági eredmények tekintetében a jogszabályok külön nem rendelkeznek határértékekről, jellemzően a szerződő felek döntenek a mértéke felett. A gyakorlatban 95 százalék felett a fajtatisztaság megfelelő. A kisparcellás fajtakitermesztés alkalmazásával az 5 százalék idegent meghaladó tételeket alkalmatlannak, fajtakevertnek minősítik. Az elmúlt évek kitermesztése során a hagyományosan (csövesen) betakarított, válogatóasztalon csőszelektált, majd fémzárolt tételek 1,5–12 százalék is fajtakevert minősítést kapott.

Összefoglalva, vizsgálataink során a legszűkebb keresztmetszet valóban a fajtaazonosság kérdése a szemes betakarítás esetén. A táblázatból azonban kiderül, hogy az IEF vizsgálatok során a 18 vizsgált táblánál csak 9 esetben volt jobb a csöves betakarítás fajtatisztasága, 2 tételnél azonos eredményt kaptunk, és 7-nél a szemes mutatott jobb eredményt. A vizsgálati eljárás gyors, de a csekély vizsgálati magszám miatt nagyobb a tévedés lehetősége. Ha a fajtakitermesztést nézzük, a csöves betakarítás egy kivételével mindig felülmúlta a szemesét. A morzsoltnál gyakrabban fordult elő fajtakevert, de az is látható, hogy a 95 százalék feletti tisztaság is megvalósítható. Amennyiben a továbbiakban érdemben kívánunk foglalkozni a szemes betakarítás lehetőségével, olyan eljárást kell kidolgozni, amellyel nagyobb munkafolyamat ráfordítása nélkül jól ellenőrizhető a vetőmag minősége.

Varga Péter

vetőmag-szaporítási főfelügyelő
Fejér Megyei Kormányhivatal

Alliance vezérigazgatója. Az eseményen részt vett Oroszország valamennyi érintett vezető szakértője.

A jövőbeni vetőmag-előállító központ a huszonnegyedik német vállalkozás lesz a lipcei területen. A régió vezetői mindenben készek támogatni a német befektetőket annak érdekében, hogy a lipcei területen létesítsenek nemesítő központot, ugyanis szupermodern technológiát és természeti kultúrát is hoznak magukkal, amely a legjobb eredményeket biztosítja. Az együttműködés hosszú évek óta fejlődik, hiszen Németország Oroszország legnagyobb kereskedelmi és beruházási partnere, és a német szakemberek nemesítő tevékenysége az orosz piac javát szolgálja. A vállalat célja a legnagyobb orosz vetőmag-előállító központot létrehozni a lipcei területen.

Az Orosz Mezőgazdasági Minisztérium a GMO-s mezőgazdasági nyersanyagok Oroszországba szállításának betiltását javasolja

Az orosz mezőgazdasági miniszter azt javasolja, hogy vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy betiltsák a GMO tartalmú mezőgazdasági nyersanyagok behozatalát Oroszországba.

Egyfelől az orosz mezőgazdaságban tiltott a GMO növények termesztése, ugyanakkor az importjuk engedélyezett. Feltétlenül mérlegelni kell, hogy hogyan lehetne az ellentmondást kiküszöbölni, figyelembe véve az orosz takarmánybázis mennyiségét.

A fehérorosz kormány a vetőmag-előállítás és a nemesítés számára különített el támogatást

A fehérorosz kormány a második negyedévben 14 mezőgazdasági szervezetre különített el támogatást, közel 2,5 millió euro értékben a gabonafélék, hüvelyesek, ipari-, és takarmánynövények nemesítését és a vetőmag előállításának fejlesztését támogató állami program keretében. A hatályos miniszteri rendeletet 2013. június 4-én írta alá a fehérorosz miniszterelnök.

Az anyagi támogatást a vetőmag-előállító és feldolgozó végző vállalkozások számára technikai eszközök cseréjére, építkezésre, és az elitvetőmag előállítás korszerűsítésére különítették el. Ezenkívül támogatást különítettek el

a kukorica vetőmagvásárlásra, élőfűvek, kukorica szülővonalak beszerzésére és az ezekkel kapcsolatos hátralékok törlesztésére is.

Ukrajna szerepének erősödését jósolják a búza exportjában

Az elmúlt években a fekete-tengeri régió országai – köztük Ukrajna – fokozatosan és folyamatosan erősítik pozíciójukat a gabonapiacra.

Ukrajna 2021-re 14 millió tonna búzát exportálhat külföldre, ami 60%-os növekedést jelent. Ezzel lehetővé válik, hogy Ukrajna a búza exportját tekintve a hatodik helyet foglalja el a világ vezető malmi búza exportőr országai között.

gai között. Ezenkívül az ukrán exportban növekszik a takarmány gabonák szerepe is, Ukrajna 2021-re 19 millió tonna takarmányt szállíthat külföldre. Így a takarmány exportőrök között a 3. helyet foglalhatja majd el. Tehát Ukrajna 2021-re évente 35 millió tonna gabonát szállíthat külföldre.

Ukrán GMO kísérletek

Ukrajna génmódosított takarmánynövények kísérleti termesztésébe szándékozik kezdeni, erről az ukrán mezőgazdasági miniszter nyilatkozott 2013. június 11-én.

A megfelelő jogszabályi környezet kialakítása után hozzálátnak a zárt rendszerű kísérletezéshez, hogy megértsék a génmódosított takarmánykultúrák hatását és következményeit, illetve, hogy hogyan reagál majd rá a fogyasztói piac.

Iparági szereplők véleménye szerint azonban Ukrajnában jelenleg még hi-

ányzik a megfelelő jogszabályi háttér GMO kísérletek lefolytatására.

A gabona terméshozam pontosan másfélszer haladja meg a tavalyit Ukrajnában

Ukrajna 7,5 millió tonna gabonát vár az új termésből. Az átlagtermés 2,5 tonna hektáronként, szemben a tavalyi 1,7 t/ha-ral.

Gabonát 16,2 millió hektáron vetettek, ami 600 ezer hektárral több, mint 2012-ben volt, az aratást 19 régióban, 3 millió hektáron már megkezdték, ami másfélszer nagyobb terület, mint az előző év megegyező időszakában. Az előzetes becslések biztatóak a termésmennyiségre vonatkozóan. Ukrajna 26 millió

tonnát szándékozik exportálni az új termésből. Ez abszolút rekordmennyiségű gabonaszállítmány lehet.

Kína az idei mezőgazdasági évben 5 millió tonnával növelheti gabona importját

Az USA Mezőgazdasági Minisztériumának tanulmánya szerint 2013 júliusa és 2014 júniusa között 5 millió tonnával, 8,5 millió tonnára nőhet Kína gabona importjának mennyisége, ezzel az elmúlt 18 év maximumát érheti el.

Fő exportőrökké az USA, az EU és Ausztrália válhatnak. Az import jelentős növekedésének oka a búzaliszt készlet hirtelen csökkenése Kínában. Az importált búzát mindenképp a helyi, lényegesen alacsonyabb minőségű búzával keverik, majd takarmányként hasznosítják.

Összeállította:
Hegedűs Nikolett

70 éve a zöldségtermesztés szolgálatában

Egy meleg nyári napon, 2013. június 18-án a ZKI Zöldségtermesztési Kutató Intézet Zrt. fennállásának 70. évfordulója alkalmából tartott konferenciát, melynek keretében ünnepélyesen átadták az intézet legújabb, 1 ha-os üvegházát.

A konferencia helyszínén a ZKI látványos installációt helyezett el, egyrészt a teljes színes tasakos termékínálatot bemutatták, másrészt a zöldségvetőmag termesztés jelentős múltjára visszatekintve, két Mauthner féle vetőmagállványon Mauthner katalógusok és a Kert c. folyóirat több száma sorakozott.

A rendezvényt *dr. Bittsánszky János*, a ZKI vezérigazgatója nyitotta meg. Előadásában áttekintette az elmúlt 70 év eseményeit, hogy hogyan lett a ZKI azzá, ami. Az Állami Kertészeti Kísérleti Telep 1943-ban alakult, miután Kecskemét vezetése úgy döntött, hogy 17 ha területen nemesítő és szaporítóanyag előállító állomást hoz létre. Kecskemét és környéke már akkor is a legjelentősebb kertészeti körzetek egyike volt. A Telep vezetésével dr. Mészöly Gyulát bízták meg, aki megkezdte a környéken termesztett paradicsom és uborka fajták összegyűjtését és kísérlet-

be állítását, később paprika- és salátafajtákat is bevont a munkába. A világháború teljes mértékben visszavetette a munkát, ami 1947-ben indult újra. Az 1950-es évek elején jelentek meg a piacon a paradicsomnemesítés eredményei, az első fajták. 1955-ben a Telep tájintézetévé alakult, ekkor kapta a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet nevet. Később a fűszerpaprika kutatás is az intézethez került. 1963-ban paradicsom vetőmagüzem kezdte meg működését, amely még ma is üzemel. Néhány évvel később 6000 m²-es üvegházat adtak át, amely a 2000-es évek elejéig állt a nemesítők rendelkezésére. 1970-ben profilintézetévé vált, valamennyi zöldségkutatással foglalkozó intézmény az intézethez került, amely azóta a Zöldségtermesztési Kutató Intézet nevet viseli. A ZKI aranykorának is nevezett időszakban a tevékenység pénzügyi fedezetét az állami költségvetés 100%-ban biztosította.

Dr. Bittsánszky János és Czerván György felavatja az üvegházat

1984-ben az intézmény fejlesztővállalattá alakult, a működéshez szükséges forrásokat csak részben biztosította a költségvetés, a hiányzó részt vetőmag-

Pavelka Árpád

értékesítésből kellett előteremteni. Mivel egyre csökkent az állami támogatás, annak érdekében, hogy az intézet továbbra is biztosítani tudja a működéséhez szükséges fedezetet, értékesítette paradicsomnemesítési üzletágát. A '90-es évek elején az intézet részvénytársasággá alakult, a piacon uralkodó farkastörvények között kellett, és kell azóta is helytállnia. A ZKI áttekintette és átszervezte tevékenységét, aminek köszönhetően stabilizálta pozícióját, és mára oda jutott, hogy éves nyeresége 70-90 millió Ft.

A Vidékfejlesztési Minisztérium agrárgazdaságért felelős államtitkára, Czerván György a mezőgazdaság Magyarországon gazdaságában betöltött fontos szerepéről beszélt, ezen belül pedig kiemelte a kertészeti ágazatok jelentőségét. Elmondta, hogy hamarosan elkészül a zöldség-gyümölcs ágazati stratégia, melynek fontos célkitűzése, hogy a gyümölcsök, zöldségek lehetőleg a feldolgozottság minél magasabb fokán kerüljenek értékesítésre, növekedjen a termelők szervezetek aránya, erősödjön a marketing stb. Elmondta, hogy folyamatban van a kutatóintézeti hálózat átalakítása, a nem akadémiai mezőgazdasági kutatóintézetek a VM irányítása alá fognak kerülni, és ez az átszervezés a ZKI-t is érinti.

A nemesítésről, a ZKI fajtáiról dr. Csizmadia László, kutatási igazgató tartott bemutatót. Az átadás előtt álló I ha-os üvegház hatalmas lehetőséget jelent a nemesítés számára. A ZKI-nál jelenleg paprika, paradicsom, uborka, görögdinnye, vöröshagyma, zöldborsó és zöldbab piacvezérelt nemesítése folyik. Kiemelten foglalkoznak a papriká-

val, és a ZKI állította elő Európa első magnélküli görögdinnye hibridjét.

Az előadások sorát Pavelka Árpád, kereskedelmi igazgató zárta, áttérve a vetőmag-előállítás és -értékesítés témakörére. A ZKI a magyarországi előállítások mellett 9 országban (Szlovákia, Franciaország, Olaszország, Kína, India, Thaiföld, Tanzánia, Chile, Új-Zéland) végeztet vetőmag-előállítást. A feldolgozás során nagyon fontos a megfelelő tisztítás és fertőtlenítés, különösen igaz ez a húsos termésű fajok esetében, ehhez rendelkezésre áll egy modern vetőmag-fertőtlenítő és csírmegőrző szárítóberendezés. A minőségellenőrzést 1999 óta saját laboratóriumban végzik, amely minden szükséges akkreditációval rendelkezik. A besomagolt kész termékek pedig bel- és külföldön találnak gazdára. A ZKI kb. 17 500 frisspiacra, illetve kb. 150 konzervipari célra termelő partner számára biztosítja a vetőmag alapanyagot. Az éves árbevétel tekintetében folyamatos a növekedés, és ezen belül is egyre nagyobb arányú az exportból származó bevétel. 2012-ben a cég 1,4 milliárd forint árbevételt realizált.

Az előadások után a vendégek elmentek a GOP pályázat keretében épült üvegház bejáratához. Az 1 ha alapterületű, 5,5 m belmagasságú, holland mintára készült növényház összköltsége közel 900 millió Ft volt. Az üvegház rendelkezik pótmelegítéssel, tápladozó rendszerrel, energiaerővel, vektorhálóval és háromszintű fűtőrendszerrel. Ha kint nagyon hideg van, akár 35 °C-kal is melegebb lehet a létesítményben. Annak köszönhetően, hogy az 1 ha-os terület 14 részre osztott, a

A Zöldségmag Kft. K+F pályázata: 4 új, klímateráns magyar zöldségfajta nemesítési programja

A Zöldségmag Kft. – amely évtizedes tapasztalattal rendelkezik a zöldség vetőmag termeltetésben – gazdaságfejlesztési operatív program keretében új tevékenységgel bővítette működési körét. A 2011-ben elnyert K+F pályázat keretében nemesítési programot indított korszerű, a nemzetközi konkurencia kínálatával versenyképes, klímateráns, hungaricum zöldségfajták kifejlesztésére hazai genetikai források felhasználásával. A piaci igények felmérésére alapozva a projektben 4 új zöldségfajta nemesítése és fajtabejelentése valósul meg. Egy középérésű, lisztharmat ellenálló zöldborsó fajta, egy kápia típusú, L4 vírusrezisztenciával rendelkező paprika hibrid, egy magnélküli, sötét héjú görögdinnye hibrid és egy rövid tenyészidejű, hajtatási fejes káposzta hibrid nemesítése fejeződik be a 2013. szeptember 24-én záruló program keretében. A kecskeméti telephelyű vállalkozás a projekt eredményeképpen egyrészt immár saját zöldség fajtakínálattal fog rendelkezni – s ezt a hazai klímán történő nemesítési program a jövőben folytatni, sőt más fajokkal bővíteni is szeretné. Másrészt jelentős lépés egy kisvállalkozás számára munkatársainak létszámát duplájára, 4-ről 8 főre növelni. A hamarosan záruló nemesítési program eredményeként bevezetésre kerülő új fajták első sorban a hazai termelőknek kínálnak alternatívát a mind nagyobb piaci elvárásoknak való megfeleléshez.

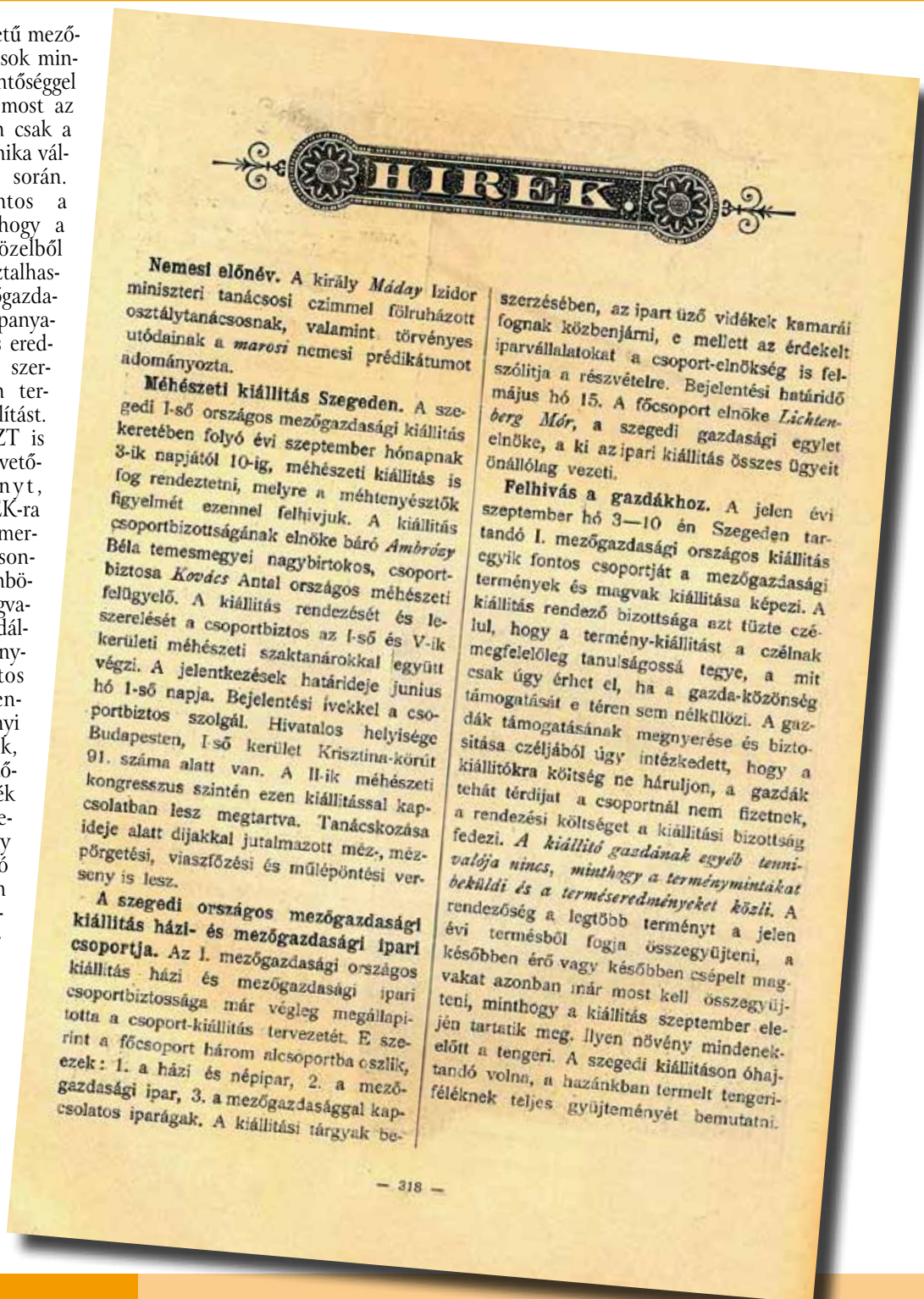
különböző kísérletek párhuzamosan futhatnak az üvegházban, minden kísérleti térben a megfelelő körülményeket biztosítva az adott növény számára. Czerván György és dr. Bitszánszky János vágta át a nemzeti színű szalagot, ezzel utat nyitva a vendégeknek az üvegház megtekintéséhez.

NN

Múltidézés

Annak apropóján, hogy idén szeptemberben 76. alkalommal kerül megrendezésre az OMÉK, a rovatunkban most A Kert című folyóirat hírei közül az 1899. évi, Szegeden megrendezett I. Mezőgazdasági Országos Kiállításról szóló felhívást emeljük ki.

Az országos méretű mezőgazdasági kiállítások mindig is nagy jelentőséggel bírtak, ahogyan most az OMÉK is, éppen csak a szervezés, a technika változott az évek során. Mindenkor fontos a szemléletesség, hogy a látogatók testközelből láthassák, tapasztalhas- sák meg a mezőgazda- sági termelés alapanya- gait, eszközeit és ered- ményét, ezért is szer- veztek 1899-ben ter- mény és mag kiállítást. 2011-ben a VSZT is összeállított egy vető- maggyűjteményt, hogy a 75. OMÉK-ra látogatók megismer- hessék, összehason- líthassák a különbö- ző növények magva- it. Többen rácsodál- koztak, hogy meny- nyire változatos formákban jelen- nek meg a növényi szaporítóanyagok, és a minőségi vető- mag milyen érték hordozója. Terve- ink szerint a nagy érdeklődésre való tekintettel idén is, bővített for- mában, bemutat- juk a gyűjtem-ényt a kiállítá- son.

Nemesi előnév. A király *Máday* Izidor miniszteri tanácsosi czimmal fölruházott osztálytanácsosnak, valamint törvényes utódainak a *marosi* nemesi prédikátumot adományozta.

Méhészeti kiállítás Szegeden. A sze- gedi I-ső országos mezőgazdasági kiállítás keretében folyó évi szeptember hónapnak 3-ik napjától 10-ig, méhészeti kiállítás is fog rendeztetni, melyre a méhtenyésztők figyelmét ezennel felhívjuk. A kiállítás csoportbizottságának elnöke báró *Ambrózy* Béla temesmegyei nagybirtokos, csoport- biztosa *Kovács* Antal országos méhészeti felügyelő. A kiállítás rendezését és le- szerelését a csoportbiztos az I-ső és V-ik kerületi méhészeti szaktanárokkal együüt végzi. A jelentkezések határideje június hó 1-ső napja. Bejelentési ívekkel a csoportbiztos szolgál. Hivatalos helyisége Budapesten, I-ső kerület Krisztina-körút 91. száma alatt van. A II-ik méhészeti kongresszus szintén ezen kiállítással kap- csolatban lesz megtartva. Tanácskozása ideje alatt díjakkal jutalmazott méz-, méz- pörgetési, viaszfőzési és műlépöntési ver- seny is lesz.

A szegedi országos mezőgazdasági kiállítás házi- és mezőgazdasági ipari csoportja. Az I. mezőgazdasági országos kiállítás házi és mezőgazdasági ipari csoportbizottsága már végleg megállapi- totta a csoport-kiállítás tervezetét. E szer- rint a főcsoport három alcsoportba oszlik, ezek: 1. a házi és népipar, 2. a mező- gazdasági ipar, 3. a mezőgazdasággal kap- csolatos iparágak. A kiállítási tárgyak be-

szerezésében, az ipart tűző vidékekt kamarái fognak közbenjárni, e mellett az érdekelt iparvállalatokat a csoport-elnökség is fel- szólítja a részvételre. Bejelentési határidő május hó 15. A főcsoport elnöke *Lichten- berg Mór*, a szegedi gazdasági egyeslet elnöke, a ki az ipari kiállítás összes ügyeit önállólag vezeti.

Felhívás a gazdákhöz. A jelen évi szeptember hó 3—10 én Szegeden tar- tandó I. mezőgazdasági országos kiállítás egyik fontos csoportját a mezőgazdasági termények és magvak kiállítása képezi. A kiállítás rendező bizottsága azt tűzte cé- lul, hogy a termény-kiállítást a czélnak megfelelőleg tanulságossá tegye, a mit csak úgy érhet el, ha a gazda-közönség támogatását e téren sem nélkülözi. A gaz- dák támogatásának megnyerése és bizto- sítása céljából úgy intézkedett, hogy a kiállítókra költéség ne háruljon, a gazdák tehát térdiját a csoportnál nem fizetnek, a rendezési költséget a kiállítási bizottság fedezi. *A kiállító gazdának egyéb tenni- valója nincs, minthogy a terménymintákat beküldi és a terméseredményeket közli.* A rendezőség a legtöbb terményt a jelen évi termésből fogja összegyűjteni, a későbbben érő vagy későbbben csévelt mag- vakat azonban inár most kell összegyű- jteni, minthogy a kiállítás szeptember ele- jén tartatik meg. Ilyen növény mindenek- előtt a tengeri. A szegedi kiállításon óhaj- tandó volna, a hazánkban termelt tengeri- féleknek teljes gyűjteményét bemutatni.

ESTA tréning a vetőmagüzemek számára

Május 31-én a hazai hibridüzemek számára ESTA (Vetőmagcsávázásra és csávázott vetőmagra vonatkozó minőségbiztosítási rendszer) felkészítő tréninget tartott a VSZT. Az egynapos tréning elsődleges célja az volt, hogy a vetőmagüzemek minőségbiztosításért felelős munkatársai gyakorlati információkat szerezhessenek az audit feltételeiről; hogyan kezdjenek bele, melyek a költség, adminisztráció, illetve munkaerő ráfordítás vonzatai. A rendezvényen szép számmal jelentek meg a meghívottak, mutatva a téma fontosságát, aktualitását. A tréning elején az Európai Vetőmag Szövetség (ESA) képviselőjében *James Wallace*, illetve *Amalia Kafka*, a rendszerért felelős igazgató tartott bevezető előadást az ÉSTA-ról. Ezt követően a csávázás kérdését növényvédelmi és jogszabályi oldalról közelítette meg *József Csilla*, a Syngenta növényvédőszer engedélyeztetési vezetője. Az SGS Hungária Kft. képviselői rövid bemutatkozást követően tájékoztatták a résztvevőket a minősítéssel kapcsolatos alapvető tudnivalókról. Jelenleg még csak angol nyelven lehet auditálni, de a tervek szerint a rendszer magyarul is elérhető lesz. Végül a minősítési procedúrával kapcsolatos tapasztalatokról *Velky Tamás*, a Syngenta frissen auditált mezőtúri vetőmagüzemének igazgatója tartott beszámolót.

Helyzettelemérés a neonikotinoid hatóanyagú csávázószerek betiltása után

A Bizottság 485/2013/EU rendelete 2013. december 1-jét követően megtiltja a klotianidin, tiametoxam és imidakloprid hatóanyagokkal csávázott vetőmagok forgalmazását és felhasználását. A rendelet teljes egészében és közvetlenül alkalmazandó az EU összes tagállamában.

A csávázószerek betiltását Magyarország több tagországgal egyetemben kifejezetten ellenezte. A hazai ágarkormányzat proaktív módon azt az álláspontot képviselte, hogy semmilyen tudományos bizonyíték nincs arra, hogy ha a csávázószereket az előírásoknak megfelelően használják, akkor bármilyen jelentős fenyegetést jelentenek a méhállományra. Emellett ennek a növényvédelmi eljárásnak a betiltása, alig vagy csak nagyon nehezen pótolhatóak a mezőgazdaságban és különösen a vetőmagtermesztésben. Éppen ezért, június 13-án rövid helyzetértékelő megbeszélést tartottak a fajtatulajdonosok, felmérték

a viszonteladói hálózatban megmaradt rovarölőszerekkel csávázott napraforgó és kukorica vetőmagkészleteket, valamint meghatározták a legfontosabb célokat, a további teendőket.

Évértékelés a színes tasakos vetőmagpiacon

Június 20-án évértékelő megbeszélést tartottak a színes tasakos vetőmagpiac szereplői. A változó tavaszi időjárás miatt rendkívül rövid, néhány hetes volt a szezon, nem volt folyamatosság a vetésben, mindent egyszerre kellett elvetni. Emellett megfigyelhető tendencia, hogy a vásárlók egy része, akik csak szeretnének vetni valamit, az élelmiszerboltokban vesznek olyan vetőmagot, amit éppen találnak, míg, akik tudják, hogy mit, milyen fajtát akarnak termesztetni, gazdaboltba mennek. A növekedési kilátások továbbra sem kedvezőek, fogyóban van az a generáció, amelynek tagjai valóban, aktívan foglalkoznak kertészkedéssel, és viszonylag kevés olyan fiatal van, aki valódi hobbiként tekint erre a tevékenységre. Növekedésre leginkább a szomszédos országokban van lehetőség.

Összeült a VSZT új Elnöksége

Június 26-án tartotta első megbeszélését a VSZT újonnan megválasztott Elnöksége. Ezért az ülés elején minden résztvevő röviden bemutatkozott, ismertette munkáját. A tisztújítás apropóján végzett tagi elégedettségéről szóló felmérés eredményét az Elnökség értékelte, és levonta a megfelelő következtetéseket. A felmérés eredményéről újságunkban külön cikk-

ben olvashat. Az Elnökség megvitatta az EU új vetőmag rendeletének elfogadásával kapcsolatos feladatokat, illetve a neonikotinoid hatóanyagú csávázószerek betiltásának következményeit, és a további lehetőségeket. Döntés született arról, hogy az idei, 76. OMÉK-on a VSZT megjelenjen és a tagság prospektusait, reklámanyagait terjessze.

Felkészülés a kalászos vetőmagszezonra

A VSZT Alapszabályának módosítása után a Kalászos Növények Vetőmag Szekció és a Nagymagvú Hüvelyes Növények Vetőmag Szekció egy szekcióként folytatja a munkát. Az új szekcióbizottság július 25-én tartotta első megbeszélését. Bemutatkozott a Magyar Szója Nonprofit Kft., amelynek célja, hogy Magyarország egyre inkább önállótá váljon a szójafelhasználás tekintetében. A bizottságon belül a nagymagvú hüvelyes növényekkel kapcsolatos ügyek felelősének *Virágné Pintér Gabriellát* választotta a bizottság. A kalászos vetőmagszezonra terve elmondható, hogy 2008 óta jelentősen csökkent az őszi kalászos vetőmag-szaporító terület, azonban 2013-ra a szaporítási területek újra növekedésnek indultak. Szinte az összes fajnál növekedés figyelhető meg a korábbi évekhez képest. A termés tekintetében is megállapítható, hogy átlag feletti eredmények a jellemzők. Minőségi problémák nem jelentkeztek. Az ez évi őszi kalászos vetőmagszezonról előzetesen megállapította a bizottság, hogy sem minőségi, sem mennyiségi problémák nem várhatóak.

VSZT megjelenés az OMÉK-on

2013. szeptember 18. és 22. között 76. alkalommal kerül megrendezésre az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás (OMÉK), melyen a Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Terméktanács (VSZT) önálló kiállítási standdal fog megjelenni.

A VSZT saját kiadványai mellett el kívánja helyezni tagjainak reklám anyagait, prospektusait is. Az OMÉK jó alkalom arra, hogy a tagságotól kapott prospektusokat, szóróanyagokat terjesszük, a cégek ismertségét növeljük, és a szakma megmutassa magát. 2011-ben 23 cég küldte meg számunkra reklámanyagait.

Ezért kérjük minden tagunkat, hogy a kiállításon megjelentetni kí-

vánt szóróanyagokat postán, vagy személyesen címünkre (1113 Budapest, Ábel Jenő u. 4/b.) **2013. szeptember 16. (hétfő) 16:00 óráig küldjék el!**

Fenti időpont után – 2013. szeptember 18-án 10.00 órától – közvetlenül a VSZT kiállító területén – HUNGEXPO Budapesti Vásárközpont (1101 Budapest, Albertirsai út 10., A pavilon) – személyesen is átadhadják reklámanyagaikat.

Kérjük, járuljanak hozzá, hogy a VSZT megjelenése minél színvonalasabb és informatívabb legyen!

Minden tagunkat tisztelettel várjuk a 76. OMÉK alkalmából. Kérjük, látogassanak meg minket standunkon!

A Monsanto számára a termelő sikere fontos

Szanyi István friss kertészmérnöki diplomával a zsebében nem gondolta volna, hogy egyszer egy világcég hazai leányvállalatának, a Monsanto Hungaria Kft.-nek ügyvezető igazgatói székét foglalhatja el. A 44 éves bonyhádi szakembert még fiatalabb korában magával ragadta a kukorica és a hibridek világa, s innen már nem volt menekvés. A KSZE Növénytermelési rendszer volt az első munkahelye, innen indult a vetőmagos pályája. A tehetségének és szorgalmának is köszönhető, hogy Szanyi István ma már Magyarország mellett Lengyelországtól Szerbiáig felel a Monsanto vetőmagpiacának alakításáért.

Ha egy szakember új, vezető beosztásba kerül, akkor illik az életútját is bemutatni. Szanyi Istvánnal és Ruthner Szabolccsal a VSZT irodájában hármasan ültünk le beszélgetni. Istvánnak szegeztük a kérdést: mondja el, miként vált kertészmérnökből vetőmagos szakemberré. A történet kissé szövevényes, mert István a Kertészeti Egyetem elvégzése után nem hagyta abba a tanulást, hanem a Janus Pannonius Egyetem idegenforgalmi szakán is elvégzett egy kétéves kurzust. Nehéz volt elhelyezkednie, de az 1972-ben, 14 ezer hektár területtel a Szekszárdi Állami Gazdaság vezetésével, a Gödöllői Gépkísérleti Intézettel együttműködve indult KSZE-nél kapott állást a vetőmagágazatban.

Itt találkozott először a kukorica-termesztési rendszerrel, itt próbálhatta ki először az egyetemen megszerzett tudását a logisztika, a területi képviselet, a kapcsolattartás terén. Itt ismerhette meg a vetőmagcégeket, többek között a Pioneert, a Ciba Geigy, a Dekalbot, az Asgrowt. Az egyik területe a kukorica vetőmag értékesítés volt, a másik a kalászos növények, és egy kis rálátása még a napraforgó növényre is volt. Nyáron viszont a zöldséges részlegnél tűnt fel, hogy ne szakadjon el teljesen az eredeti szakmájától. Egy szó, mint száz, István a KSZE-nél megtanult kereskedni, óriási tapasztalatot szerzett a piac működéséről, már csak azért is, mert 1993-ban rendeződött át a hazai vetőmagpiac arculata is. Mindenki tanulta a piacgazdaság törvényeit, kiépítette kapcsolatrendszerét. Mindeközben István elkötelezte magát a kukoricatermesztés mellett, mert a

Szanyi István

KSZE-nél ez a növény volt az egyik legfontosabb. Sokféle kísérletet folytattak a cégnél, s mind a technológia, mind pedig a hibridek szempontjából a legjobbat kínálták a gazdálkodóknak. Ezek a tanuló évek azonban 1996 táján befejeződtek, mivel a KSZE csődhelyzetbe került. De István egy új lehetőséget kapott az Asgrowtól, ahová Dr. Kiss Zoltán, a cég akkori vezetője hívta. Itt egy új kereskedelmi rendszert építettek ki, s a termelőkkel való közvetlenebb kapcsolat kialakítására is nagyobb hangsúlyt helyeztek. Kiépült a területi képviselők hálózata, zömmel régi KSZE kollégákkal.

A Monsanto, mint növényvédőszerrel foglalkozó cég 1997-ben jelent meg Magyarországon, és annak érdekében, hogy a piaci igényeket jobban ki tudják elégíteni, vetőmagcégeket kezdtek felvásárolni. Ezzel komoly piaci pozíciót alakítottak ki, ami a világcég stratégiája volt. Így a Cargill vetőmag üzletágát, a Dekalb, az Asgrow cégeket is megvették a hibridekkel és nemesítési programjaikkal együtt, ezzel a Monsanto az egyik legnagyobb vetőmag üzletággal rendelkező céggé vált rövid idő alatt. István területi képviselőként kezdett dolgozni a Monsanto-nál 1998-ban, kukorica, napraforgó és repce vetőmagot, illetve növényvédőszerkeket és technológiai ajánlást értékesített a termelőknek. Kelet-Európában Magyarországot tartották a legfontosabb vetőmag-termesztési központnak, így a Monsanto vetőmag kutatási, fejlesztési programot indított el Magyarországon, amelynek lényege a helyi talaj és éghajlati adottságokhoz jól alkalmazkodó fajták, hibridek szelektiója. Ennek eredményeképpen a Monsanto a helyi körülményeknek leginkább megfelelő szaporítóanyagot tud a magyar gazdáknak biztosítani.

A magyar vetőmagtermesztés jó hírét öregbítve a Monsanto az itthon forgalmazott vetőmag túlnyomó részét magyar gazdákkal termelteti meg, és ma már túlnyomó részben saját, világszínvonalú vetőmagüzemében dolgoz-

za fel. A Magyarországon előállított vetőmag eljut az Európai Unió legtöbb országába, valamint az óriási piaci lehetőségekkel rendelkező Ukrajnába, Oroszországba is. A Monsanto – miután széles genetikai bázissal rendelkezett – jelentős kutatás-fejlesztési tevékenységet folytatott, így világszinten is meghatározó piaci szereplővé vált. A Monsanto ma is a bevételeinek 10 százalékát fordítja kutatás-fejlesztésre. Az is eldőlt a cég központjában, hogy csak néhány növényfaj fejlesztésére fókuszálnak, így a kukoricára, a repcére, a szójára és a gyapotra. Ez Magyarország számára szerencsés döntés volt, hiszen nálunk is az egyik legfontosabb növény a kukorica. A közös nemesítésekből aztán a hazai kukoricapiac meghatározó szereplőjévé vált a Monsanto, amit a piaci részesedés (csaknem 32 százalék) is igazol. A repce piacán pedig 28 százalékot képviselnek, ami viszont az első helyet jelenti számukra.

István az új helyzetben is megállta a helyét, köszönhetően annak, hogy a Dekalb kukoricatermesztés vállalatirányítási rendszert alaposan megtanulta. A mentora *Kökény Gábor* volt, akinek István szakmailag igen sokat köszön-

het. A KSZE és a Dekalb szisztémák meghatározták a szakmai felfogását. Ma is alkalmazza azt a Dekalbnál száz éve megfogalmazott, *Tom Robertstől*, a cég alapítójától származó módszert, hogy miképpen kell a kísérleteket a termelőknek bemutatni, mennyire fontos a hibrid, a termelőket kiszolgáló disztribúció. Szakmailag nagy szerencse, ha olyan tőkeerős cégnél dolgozhat az ember, ahol a genetikai alapok jók, s országhatárokon átnyúló az értékesítési rendszer.

István a cégen kívül is mindent megtesz a kukoricatermesztés sikerességéért, ezért a Magyar Kukorica Klubban, és a VSZT-ben is aktív szerepet vállal. „A munkám a hobbim, a hobbim a munkám” – fogalmazta meg röviden az ars poeticáját. Ez a szemlélet a ranglétrán is feljebb segítette. A területi képviselőből regionális igazgatóvá, majd országos értékesítési vezetővé lépett elő, mígnem két és fél éve a Monsanto Hungária Kft. ügyvezető igazgatói posztját kapta meg. Néhány hete pedig Lengyelországtól Szerbiáig felel a cég értékesítéséért. Ez újabb kihívás az igazgatónak, hiszen csaknem százmilliósi piacon kell hozni az elvárt

A Monsanto Hungária Kft. jogelődje 1997-ben kezdte meg működését Magyarországon mint tipikus növényvédőszer forgalmazással foglalkozó cég. Habár a Monsanto mint a világon legismertebb és legnagyobb felületen használt gyomirtószer – a glifozát (Roundup) – hatóanyagának feltalálójaként és forgalmazójaként lépett a piacra, a 4 munkatárssal induló cégnek komoly versenyhelyeztetel kellett számolnia.

A mai Monsanto teljesen más a 16 évvel ezelőtthez képest. A hagyományos növényvédőszeres cégből mára mind a világon, mind hazánkban a piacon vezető szerepet betöltő vetőmag és biotechnológiai vállalat alakult. DEKALB márkája révén meghatározó szerepet tölt be a hazai szántóföldi kultúrákban fontos kukorica és repce vetőmagpiacon. Seminis és De Ruiter márkáival pedig a zöldségtermelő gazdák egyik legfontosabb vetőmagszállítója. Roundup és Guardian gyomirtószerai szintén jól ismertek és kedveltek a gazdák körében. A budapesti központ nemcsak a magyarországi cégvezetés, hanem a cég kelet-európai vezetői számára is helyet biztosít.

A cég magyarországi elkötelezettségét jól mutatja, hogy Szatymazon található a Kelet-Európaért felelős kukoricanevelési központja, illetve a zöldségnevelési telep Budapesten. Mind a szántóföldi, mind a zöldség részleg rendelkezik saját vetőmagüzemmel Nagyigmándon, illetve Farnoson, ahonnan a cég a hazai igények mellett az egyre növekvő európai igényeket is kielégíti. Közel 300 munkatárs dolgozik nap mint nap azért, hogy a kereskedőkön keresztül a magyar gazdák számára a legmodernebb, legjobb minőségű vetőmagokat és szolgáltatásokat biztosítsa. A cég életében az egyik legfontosabb dolog a kutatás-fejlesztés és az innováció. Ezt fejezi ki az ismert szlogen: DEKALB – Innovation Always On. A Monsanto célja, hogy a termelők többet tudjanak termelni, mindezt kevesebb ráfordítással és jobb életkörülmények mellett. A Monsanto egyedülálló módon 100 százalékban mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozik, így alapelve, hogy akkor lehet sikeres, ha a termékeit használó gazdák is azok!

► eredményt. De a lehetőségek is nagyobbak, hiszen ahány ország, annyiféle termelési technológiát, kultúrát, igényt kell kielégíteni. Szerbiában például a magyarhoz hasonló nagyságú földterületen, több mint egymillió hektáron termesztik a kukoricát, és az éghajlati körülmények is hasonlóak. Szlovákiában, Horvátországban is a kukoricát értékesítik elsősorban, míg Lengyelországban, Csehországban a repce számít slágernek. A cég portfóliója elég széles ahhoz, hogy a kínált növényfajokkal elégedettek legyenek a termelők. A repce esetében például a szabad elvirágzású fajtákról átálltak a hibrid termesztésre. A Monsanto cégé volt az első repce hibrid, amelyik Magyarországon megjelent. A hibridek elterjedése 40 százalékkal növelte a terméshozamot. Ez jó példa arra, hogy a nemesítés így válhat motorjává a technológiaváltásnak is.

Az említett országokat magyar vetőmaggal látják el. István büszkén vallja, hogy a nagyigmándi és a farmosi vetőmagüzemeket több milliárd forintos beruházásokkal olyan szintre fejlesztették az elmúlt évek alatt, hogy a külpiazi igényeket is maximálisan ki

tudják elégíteni. A jelentős beruházásoknak, gyors fejlődésnek tulajdoníthatóan a Monsanto a magyar mezőgazdaság egyik vezető beszállítójává vált, mialatt közvetlen alkalmazottainak száma csaknem 300 főre nőtt. Emellett a kiterjedt hazai vetőmag termelésnek köszönhetően további több száz családnak nyújt biztos bevételi forrást a vállalat. Ebben a cégben nem a létszám leépítése a cél, sokkal inkább a létszám

növelése. A mezőgazdaságban hatalmas a potenciál, sok ember számára hosszú távon biztosít megélhetést, amire mindenki büszke lehet.

Nem tudtuk megkerülni a GMO témáját sem, hiszen a közelmúltban olyan hírek kaptak szárnyra a Monsanto-ról, hogy a cég a GMO miatt kivonul egész Európából. Erről természetesen szó sincs. István hangsúlyozta, hogy a Monsanto európai vetőmag üzletága eddig is szinte teljes mértékben a hagyományos, nem GMO-s vetőmagforgalomból állt. Az Európai Unió 1998-ban adott ki utólagos termesztési engedélyt fontosabb géntechnológiával módosított növényre vonatkozóan. Az engedéllyel kapcsolatos terhek, költségek azóta jelentősen megemelkedtek, miközben a benyújtott kérelmek elbírálását az utóbbi időben felfüggesztették. A cég vezetése ezért úgy döntött, hogy minden folyamatban lévő termesztési célú engedélykérelmet visszavonnak, és kizárólag a hagyományos hibridek fejlesztésére koncentrálnak. A Monsanto hagyományos vetőmagokra épülő üzlete meghatározó az Európai gazdák számára és további több százmillió dolláros beruházásokkal építi a jövőben is.

Ami a jövőt illeti, István optimista. Azzal, hogy az élelmiszer és az édesvíz stratégiai termékek minősül, a mezőgazdasági termelésnek is meg kell változnia. A Föld népessége növekszik, több fehérjére van szükség, ehhez pedig a szántóföldi növénytermesztésnek egyre hatékonyabban kell működnie, nagyobb hozamokat kell produkálnia. Az erőforrások viszont korlátozottak, ezért kell a termelékenységét növelni, amit elsősorban a növény-nemesítés generálhat. A Monsanto a mezőgazdaságból él, s ha a termelői sikeresek, akkor a cég is sikeres.

H. Gy.

VETŐMAG SZÖVETSÉG SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS LAPJA

Elérhetőség: **dr. Ruthner Szabolcs** ügyvezető igazgató

1113 Bp. Ábel Jenő u. 4/b • Tel. 06-1-332-5755, Fax: 06-1-302-6507 • E-mail: vszt@vszt.hu • Honlap: www.vsst.hu

Felelős szerkesztő: **Hajtun György**

Szerkesztő Bizottság: **Dr. Balikó Sándor** /elnök/ (Bóly Zrt) • **Bíró János** (Syngenta Seeds)

Dr. Bóna Lajos (Magyar Növény-nemesítők Egyesülete) • **Pavelka Árpád** (ZKI) • **Virágné Pintér Gabriella** (Gabonakutató)

Kiadja: A Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

Felelős kiadó: VSZT ügyvezető igazgatója